

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hymana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

39. Simulator: Expressus ex Theophrasto, Cornelio Tacito, & Poëtis
Comicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

mones colligendos, singendos, consarcinandos: totus excubat, non curat, an vxor, an liber domi egeant, an in balneis vestes amittat, an dum in portico pedestres, naualesque pugnas narrat, vadimonio citatus non respondeat: aut dum munitissimas vrbes verbis capit, cœna illi interim excidat: præ infana fugendi, & gartendi dulcedine negligit omnia. Quæ porticus, quæ officina, quæ fori pars, quam non centies quotidie suis passibus terat? atque hic obuiāmīcis factus, statim mutato vultu suauiter renidet; & Quid noui (inquit) bellissimum caput?

Ante quam iogatus alter respondeat, pergit: Nihilne noui dicitur, nihilne audiuiſt? veni igitur, veni, & aſſerit ſtientes aures, ego te ſicut video, nouarum rerum epulis hodie ſum excepturus. Tum incipit narrare, rediſſe naues ex India recentes, admirabile proſrus eſſe regionis ingenium: illic ſpargi ſaccarum, ut apud nos, niues: placeatas in lummis arboribus crescere: lepores eſſe magnitudinis luporum; Regis Mogoris mortuam ſimiam, cuius vel ſolum dentem centenis, aureorum millibus aſtimaret: Turcarum copias a Persis eſſe deleras: magnum Sophi Christianæ religionis institutum ſucepiffe: ſuper ea re legatos mihiſſe ad ſumnum Pontificem: fore, ut Romæ, vel Parīſijs intra patios dies ſolūtari lauacro tingatur.

Quod si quis dicat: Tu autem hiſ credis? imò rem bonis authoribus deferri aſſeuerauit, rumorem crebreſcere, omnium ſenſus mirificè congruere: ſi pergas authores huius rumoris, inquirere, aut Aſterij tibi puerum, aut Lycōnem ē pṛatio nuper reuertum, aut Polyperchontem, ad ſumnum nominabit eos, quos noſſe minimè poſſis. Postquam narrauerit omnia, ſi hōthinem incēnatum valere iubeas, nibil illo tristius, ſia tu inuitaris comiter ad eonam, quoties inter poſta exclamabit; O miserum! Iurcam! lātos nuntios! Numquid merito ſuauifimus epulas auribus tuis me pāce dixeram? tu verò tacitus hoc tecum habeto: mox egregieus ad ciuium vnum, quemque accurrit, vt ei,

narrer omnia.

E 49

S I M V L A T O R .

Expressus ex Theophrasto, Cornelio Tacito, & Poëtis comicis.

Descriptio XXXIX.

Simulator taliſ est, qualeſ diſſicillimè caſias, niſi fueris idem. Hominem diceret, vulpeculam habere ſub pectore, ita ſolens variū, verſatile, mulripex ad omnia ſingit, iſagenium: ſæuē blanditur, blandè ſauit, dominatur ſuperbe, ſeruit humiliter, facie tamē eſt nonnunquam liberali, lāris, & illuſtris oculis, ore facundo, ſermone ciuili, veſte ſpecioſa, ad omnem rationem humanitatis, ut videtur, compoſitus. Hic ſi tecum congrederiatur, ſubridens, ſemioculatas frangit, verba concidet, ſue natura, ſue alſuſuine ſuſpenſa ſemper, & obſcura: quod biad ingeniū ari accedat, & ſenſus ſuos de induſtria tegeſe nitatur, non iam ſenſa, ſed mera loqueta ariigmata. Non crēdo, non puro, obſtupeſeo, non iraintellexi, alijs eram ab illo: Porrō, ſi quid agit, id vehementer occulat, & cum tranſactum fuerit, ſe adhuc deliberare dicit. Quicquid audierit, videri vultanum non aduertit, quicquid flagrantissimè cupiebit, ſpecie reculantis diſſimulabit ſe veile: ſuſtē magistratus, aut dignitas, aut honor aliq[ui]s a popularibus, & ſocijs deferatur, modeſtissimè diſcret ſolam. Heroum mentem tanquam molis capacem: ſe in partem oneris publici aliquando vocatum, experiencingo didicifc: quam arduum, quam laboriosum eſſet, tem- publ- gerere. Proin in eoru, tot illuſtribus vi- ris ſubnixo, ad alium deferant, qui ſit autho- ritate grauior, & vſu peritior. Hic, di- & um be- & exclamationis: alium igitur queramus: Vulpes vehementi dolore aſtuat, & in ipſo doloris aſtu ſingit hilariatem. Quid cū tuis opibus inhiat, & prædam quærerit: ſuperbas foræ matutinus ſaluator obſidebit, arrogan- tium mediaſtinorum faſtus perſeret, famea, moram, & bilem impotentifimā dominas deuorabit, ut tantisper alloquatur quem cupit: fallere, nec centrum paſſus repulſam deſi- ster, aut de præda desperabit. Cum inſinuatus fuerit, nullum ſibi miſterium non boneſtum putabit: diſterijs non plus commouebi- tur.

Quām

iam portica legatum merito in tribunal ex-celsum Mercurius excipiebat, præt̄ erat for-tuna eorum abundantia copiosa, & tres Paræ aurea pensa torquentes.

Notauit etiam in porticu gregem cursorum, cum magistro se exerceant: præterea grande armarium in angulo videtur cuius ædicula erant lares argentei positi. Venerisque signum marmoreum, & pixis ante non pulilla, in qua barbam ipsius candidam esse dicebant.

Ego interrogare atriem copi, quas in medica picturas haberent, Iliada, & Odysseam, inquit.

Iam ad triclinium veneramus, in cuius parte prima procurator rationes accipiebat, & quod præcipue miratus sum, in postibus triclinij fasces erant cura securibus fixi, quorum una embolium nauis æcum finiebat, in quo erat scriptum: G. Pompei Trimalcionis, viro augustali, Cinnamus dispensator.

Sub eodem titulo etiam lucerna bilychnis de camera pendebat, & duæ tabulæ in vitroque poste defixa: quarum altera, si bene memini, hoc habebat inscriptum. III. prid. Kalend. Ianuarii. G. noster foras coenat: altera Luna cursum, stellarumque imagines pictas, & qui dies boni, quique incommodi esset, distingueute bullæ notabantur.

De huius descriptionis interpretatione alibi dixi.

R V S T I C V S.

Expressus ex Theophrasto, Cicerone, & ceteris.

Descriptio XXXVI.

ANimaduertite quælo, hominis, vel potius pecudis stuporem, & rusticitatem: vt est hirta barba, neglecto capillo, colore fusco, nigris dentibus, ab initio vnguibus ad verticem usque stipe. Æthiops.

Per corpori vestis, horrida scilicet, & in-culta, quæ si idæ adeo plerumque arcus regit, vt nudet inuercundè. Calceos habet pede ampliores, quibus ipse non tam ambulat, quam natat: eisdem interdum clavis suffigit, & ingenti strepitu quarit pavimentum. Lo-quitur interim contenta voce, quasi surdis canat, aut celeuma nauticum urget, amicis-

necessarijsque parum fidit, de rebus maximis ad famulos referit: & si comitijs interfuerit, quæcumque ibi gesta fuerint, rustici operis narrat: illis ad singula, vt faciunt cicones acclamantibus, ipse nihil eorum, quæ cæteri digna admiratione iudicat: quia in dñi vnguentia non suanius fragore thymo, & barbaram fistulam cythara præstare dictat.

Si bos, aut asinus, aut hircus occurrerit, homo gradum sistere, admirari, contemplari, quasi in alium orbem raptrus.

Quid quod domi etiam ipse sit locuples, *Cicer. in Pi-* nihil lauum, nihil elegans, nihil exquisitum, *fons.*

ne magnoperè quidem præter p̄x posteram gulæ voracitatem, sumptuofum: toreuma nul-lum, maximi calices, & hi Placentini; exructa mensa, non conchylis aut pisibus, sed multa carne subracta, serui lordidati ministrant, & ij plerumque Æthiopes, quibus nolles per medium noctem in buſtuarijs occurtere: ille interim inficit se cibo, & in laxiora pocula ingurgitat, dein potulentus, vel iacet in Græci vini foetore stertens, vel li quando concionat fuerit, saltat, & canit intempestiæ molestus omib; mox canem ad se vocat, & apprehen-sione blandientis rostro, fidam, inquit belluam, dominum, & domum, & inquilinos omnes custodit.

Vbi cubitum discesserit, si de aratro, aut fal-ce aut cophino, quem forte vicini vendunt dederat, somniorit, intempesta nomine eorum facies, nec ullam partem capiet quieris. Tum si visum fuerit, molam versabit cum ancilla, cum eadem quicquid in buccam, gariens, & si quid è promptuaria cella de-promperit, decerotum inde frustum vorabit, cauens ne pistrix hoc reficiat. Ad summum, est omnis vita ciuilis, & humanitatis ignarus.

R V M O R V M C O N-F I C T O R.

Expressus ex Theophrasto, & alijs.

Descriptio XXXVIII.

Chamæleontes vento pasci miramini? quin potius rumigerulum suspicite, vt totus ex ventis conflatus est. Hic patulis au-ribus rumusculos omnes excipit, & ad ser-

Xxx 2 mones